

Franjo Frančić

KLINKA

Bio je uobičajen dan, vraćao sam se iz kupovine. Na najneverovatnijem mestu mahala mi je klinka autostoperka, obučena u crno. Uprkos brzini, oštro sam zakočio, od čega me zanelo u stranu. Ušla je u oblaku jakog parfema i odmah upitala:

»Jel sme da se puši?«

»Nema problema, zapali i meni jednu«, odgovorih.

Tada me je prvi put pogledala, onako ispod oka, kao da želi jednom zauvek da se odluči. Ne znam, možda sam imao samo takav osećaj.

»A kud si pošla?« pitao sam.

»A kud si pošla, Crvenkapice?« napravi grimasu.

»Pa, jesи l' bila kod bake?«

»Ma ne, lunjam«, reče, predajući se uživanju u dimovima džointa, koji je mirisao po dobroj travi.

»A ti?« upita kroz neko vreme.

»Eh, ništa, kupovao sam neke delove nameštaja, samo jednog, ali nisam našao ništa odgovarajuće.«

»Lepo miriše.«

»Da, da, vitaminii.«

A zatim tišina.

Razmišljaо sam o tome kako se život ustalio i smirio, kako je postao predvidljiv i dosadan.

Pa zar nisam to i želeo? pitao sam se. A odakle onda ono tihо nezadovoljstvo što te izjeda iznutra, što te gušenjem budi usred noći? Odakle taj prokleti osećaj da ćeš zakasniti, da se praznih jedara vučeš po praznom vremenu? Tada ispod krpica na njoj opazim njene otkrivene duge noge.

Spontano sam je pozvao na piće, prvo nepoznata ženska posle toliko godina.

»A zašto da ne?« rekla je i osmehnula se nekako za sebe.

Otišli smo u jedan od mnogobrojnih plastičnih lokala betonsko-turističkog naselja, popili na brzinu dva piva i priča je živnula.

»Eto, dođe do promene načina života, sad jedva da jednom, dvaput mesečno nekuda izađem. Ma ne da sam postao neki kućepazitelj, samo, četiri banke su tu, to je prokleto vreme, strašna starost, jer postaneš ono što i jesi.«

»Ja ih i ne želim, šibaću dok ide, ničega me nije strah, samo ne bih volela da budem stara i sjebana.«

»Govoriš o ceni, svako je plati, ovako il' onako.«

»Dobro, možeš da kažeš šta hoćeš, za mene je najvažniji dobar šut, seks i rokenrol! Ostalo je sve bez veze. Leto sam provela kod tipa u Brdima*, bilo je okej, samo on je popio više nego što je prodao. Možda je to bio pokušaj da se smirim, nemam pojma.«

Polako sam primetio da je klinka ustvari prilično nalomljena, bez vatre u očima, nekako bezvoljna, da se ispod pudera sakriva umor, da mrežaste čarape imaju koju rupicu više. Ali nije mi smetalo, otkud mi to pravo, i naručivao sam dalje.

»Kako prija!« rekoh. »Da zaboravim sve jebene obaveze i da se naroljam!«

»Prava stvar, da, ali piće – to nije sve.«

»Inače, ponekad petkom il' subotom skoknem u slobodu.«

»Teško je čekati petke i subote.«

Kod šestog piva naručio sam masline i sir.

»Ako već častiš, ja bih konjak,« reče.

Setio sam se vremena kad sam betonirao, pivo – konjak: koma.

»Ma i ja ču.«

Dva sata kasnije plivali smo za stolom, pokušavajući pratiti jedno drugo. Nestalo nam je duvana, skočio sam do obližnje trgovine i kupio joj jednu kič bombonjeru.

Zagledala se u mene.

»Ovim si me pogodio u srce,« dahnula je kao mala klinka.

Na sto je doputovalo sledeće pivo, nisam se više izmotavao.

»Tu blizu imam hacijendu... malo trave... idemo, hoćeš?«

»Pa naravno,« reče i iskapi.

Na pumpi sam kupio deset konzervi piva i papiriće, a zatim bez nekih misli polako vijugao cestom.

»Jel' poznaješ ovo mesto?« upitao sam. »Ja ga zovem privremeno oslobođena teritorija.«

»Još kako,« reče. »Tu na brdu, imali smo kafanu, bila je naša, tu sam živila, moji su još uvek tamo, samo ja za njih više ne postojim, kao ni oni za mene,« reče i uze pivo.

Nisam joj verovao da je bila jedan od vlasnika kafane, bila je premlada. Smotala je džoint, i bilo je kao da su piće i trava zamaglili oštре granice sveta.

»Ma kurac je bilo sve skupa, i to detinjstvo kojeg nije bilo, onda od reje* do reje*, do domova, na kraju sam fasovala Višnju goru*... Znaš... Godinu i po dvorca*...«

Ostao sam bez glasa.

»O, draga moja! Sudbine smo iste mi...«

»Šta kažeš!?«

»I ja sam prošao sličan pakao. Prvo reje*, onda sirotište Malči Belič, PMD Jarše*, dvorac*, Logatec*, sudovi, sranje od sranja.«

»O, jebote!« ciknu ona.

To je teško opisati, ali u trenutku smo postali bliski, ono nešto iza preraslo je u blizinu, otrcana klinka i prerano ostareli četrdesetogodišnjak.

»Hajde, dođi,« vukla me je prema krevetu.

Počeli smo da se ližemo i polako skidamo.

»Neka bude,« dahnula je, »kao da je prvi put.«

Polako i nežno poljupcima sam joj prekrio telo, lizao njene ožiljke koji su postali moji, zagrizao u njene usne koje su bile moje, pripajao se uz nju svom snagom.

"Grubo, daj grublje!" ječala je.

Želim da postanem druga polovina školjke, želim naći biser, želim da traje – produžavao sam predigru. Popela se na mene, držala se za moj vrat, i dok joj se telo izvijalo kao luk pred odapinjanjem, počela je galopirati, u trzajima, u grozničavim talasima ubrzavala pokrete sve do grlenog krika orgazma koji je rasuo nebo.

"Ti nisi... ti nisi... jesi l' svršio?" pitala je zadihan.

Okrenuo sam je na stomak, presavio i u oštrim trzajima zagledao lice zlatokose klinke, zatezao sam pramenove njene kose kao uzde i zavijao, zavijao ko životinja.

Pušili smo bez reči. Prepletene ruke putovale su po telima i brisale odstojanja.

Polako smo se uljuljkali u novo maženje, prljubljeni jedno uz drugo, ploveći prema ostrvu čiste naslade i strasti.

I rastanak nije bio rastanak. Drhtala je, privijena uz mene.

"Vani je tako hladno."

Malo pre nego što sam je ostavio pred njenom zgradom postala je neprijateljski raspoložena.

"Znaš šta mi se dešava, svake nedelje imam noćne more o mojoj blesavoj mami."

"Pa jel se sećaš kako je izgledala?" upitao sam.

"To me ne pitaj! Da me to nikad više nisi pitao!"

Začuđeno sam se izvinjavao:

"Pa nisam hteo ništa... samo..."

"Dosta, začepi!" prekinu me.

Kada je tresnula vratima dugo sam još gledao za njom. Nije se okretala. U njenim očima bio je pepeo spaljene trave. Ušla je u najbliži bife. Za trenutak sam poželeo da odem za njom i da je molim da mi oprosti, ali nisam znao šta mi je zamerila.

Kod kuće, sin je bio zalepljen na tv ekran, dok je žena čučala na balkonu i presađivala cveće.

"Jebem ti, Jernej, toliko buljiš u tu televiziju da već imaš kockaste oči!" siknuh na njega.

Ona me pogleda začuđeno:

»Šta ti je?«

Sagnuo sam se do nje i poljubio je u obraz. Nisam osećao nikakvu grižnju savesti, želeo sam samo da proverim njene reči od pre par meseci.

»Znaš, ja bih namirisala kad bi me varao sa drugom.«

Petnaest godina zajedničkog života, zasićenost, a ipak me njen poznato lice smirivalo, davalo osećaj sigurnosti koji sam tražio. Možda i nije bila samo navika. Ona je bila snažna, mirna u sebi. Osnovna razlika je bila da je ona verovala u to da je u ljudima više dobra nego zla. Ali sve više je izgledalo kao da smo zajedno sto godina, kao da smo već sve rekli jedno drugom. Ništa od toga da oseti miris klinke. Trenutak kasnije bilo mi je žao da sam režao na malog, koji me nije ni pozdravio.

»Hej, sine, evo mene,« priđoh mu sleđa i zagrlih ga.

»Pa video sam te, tata.«

Posle prilično vremena zagledao sam se u njen lice. Nije joj se imalo šta prigovoriti, ali kuda je nestala sva ona strast, kada smo se nepovratno otuđili?! Još uvek smo dvaput mesečno spavali zajedno, ali to je bila tek formalnost, kao i onaj obred pre petnaest godina.

»O čemu razmišljaš?« upita.

»Ništa naročito,« slagao sam i povukao se u kabinet.

Promašenost, glumatanje, praznina vremena prekriva me kao talas.

Zazvoni telefon. Doslovno skočim. Čujem njen tihi plač.

»Oprosti mi, možeš li da mi oprostiš, molim te, ne bih smela da te zovem, ali ne mogu drugačije, znaš, sve je tako proklet, tako proklet!« trgala je iz sebe, a zatim samo još jecala.

Za trenutak mi je bilo žao što sam joj dao broj.

»Sad ne mogu da govorim, vidimo se sutra, važi?«

»Važi, oprosti da te gnjavim, žao mi je, samo to.«

»Sutra ćemo da popričamo, važi?« završih na brzinu.

»Ko je bio?« upita ona na vratima.

»Ah, ništa, koleginica s posla,« slagah.

Zavladala je tišina koju niko nije čuo. Seo sam pored sina i zabuljio se u tv ekran. Životinje su se borile i progonile tamo amo. Setio sam ledenog detinjstva, majke koja je uvek nešto gnjavila i čupala me, oca koji mi jednom mesečno razbijao lice. Setio sam se studeni rose, njenog vrištanja i krikova, njegovih

pijanskih dolazaka kad smo se sestra i ja bojali batina. Najgore je bilo to večito očekivanje, iščekivanje katastrofe. Nekad smo za kaznu klečali na četkama za ribanje, a drugi put opet, dok su po majci padali udarci, drhtali pod krevetom. Sestra je u šesnaestoj ostala trudna, samo da bi se spasila iz porodičnog pakla. Najčudnije nam je bilo da su sledeći dan posle tuče opet zajedno sedeli na kauču, kao da se ništa nije desilo. Ona otečena od udaraca, a on podbuo od batinanja. Zato sam se i bojao deteta, nisam verovao da će moći biti koliko toliko dobar otac. Ali okrenulo se drugačije. Sin je u moj život doneo sunce, sunce i smeh. Ne samo da je bio jedini čovek kome sam iskazivao nežnost, nego je bio tako drugačiji od mene. A sad kad je napunio sedam godina, postajao je svoj čovek, i nije isto. Ništa više ne zavisi od mene, polako se razdvajamo.

»Kako možeš da gledaš te glupe crtice,« ustao sam i ugasio televizor.

Zgrčio je svoje malo lice u grimasu plača i odjurio u svoju sobu.

»Šta ti je danas?« reče ona iz kuhinje.

»Ništa, ništa, tebi je ionako sve svejedno!« vratih joj.

Ali bio je to onaj poznati nemir i lice klinke koja gola leži pored mene. Uveče sam se pomoću laži izvukao u kabinet:

»Imam još nešto službeno...«

Ne, nije bilo ništa službeno, posao u birou bio je muka. Izvukao sam ispod kreveta stari kartonski kofer sa albumima, pismima i izbledelim uspomenama. Porodica na fotografijama bila mi je strana, sa njima više nisam imao nikakve veze. Zadnji udarac je bio kad sam video svoju šesnaestogodišnju sestruru u visokoj trudnoći i sa modricom na oku na stanici prodaje sladoled. Izabrala je sličnog tipa kakav je bio i naš tiranin.

Zaspao sam na kauču, obučen. Usred noći probudi me žarka lava more. Dete bez glave stajalo je pred mnjom i plakalo: uništio si me, uništio! Tiho sam otvorio vrata spavaće sobe. Još uvek su žena i sin spavalii u istom krevetu. Porodica treba da bude tvrdava otvorenih vrata, govorio sam sâm sebi. Ali, zar to nisu samo prazne reči, fraza?! Nisu li ostale samo laži? Nije li bila to samo igra odbrambenih mehanizama? Detinjstvo te označi, ne odbaciš ga tek tako, prati te. I misliš da je odrađeno, da će biti drugačije, ali se vrati. Onaj podmukli nemir, ono odbeglo dete koje te priziva usred noći. Dobro, mogao bi da se izgovaraš na krizu srednjih godina, ali kad pokušaš da izbrišeš pozadinu, da je promeniš, ne uspeva ti. I odjednom život više nema nikavog smisla, pa da se ne znam kako trudiš da prizoveš lepa, sunčana vremena koja su postojala, ne uspeva ti. Opet si usred rata, opet si zgrčen pod krevetom i drhtiš od straha pred terorom. Opet si malo izluđeno kopile koje ništa ne razume. I onda se setiš svih onih seljakanja, svih onih zidova i noćnih samopropitivanja, svih novih strahova, naraslih u planinu. Setiš se krikova, bežanja i preteće praznine. Postaneš svestan da je bilo šuplje, promašeno i ludo. Maziš taj bol u sebi, ljuljuškaš se. Četrdeset ti je godina, usred noći ljuljaš se na fotelji i plačeš.

Telefonirao sam na posao da sam bolestan. Napravio sam nekoliko krugova po gradu, ali klinku nisam našao. Celo prepodne sedeо sam u onom lokaluu gde

smo prošli put pili i naručivao piće za pićem. Vani je bilo raskošno proleće, ali ja ga nisam osećao. A onda su mi neke ruke prekrile oči. Znao sam da je ona.

»Čekaš me?« dahnu.

»Da, čekam te,« odgovorih.

Dete klinka, sa prašnjavom maskom namesto lica, sela je pored mene i smotala prvi džoint. Daleko negde, na đubrištu, graktale su vrane.

Autom smo se odvezli do čarobnog predela. Sva je vibrirala.

»Znaš, osećam da te godinama poznajem, celi život.«

»Znam!«

Zastadosmo u gluvom vremenu.

»Znaš, ne znam kako da ti kažem, kad sam se rodila, nekoliko dana posle, moja majka, moja blesava majka, znaš šta je uradila, znaš šta?!«

Udarilo je kao grom: obesila se!

»Jel možeš da razumeš?!«

Samo sam odmahnuo glavom.

Pribor je složila na stari drveni stolić. Dve šprice, gumu, kašiku, upaljač i zamotuljak horsa. Sa upaljača je skinula hromirani štitnik i plamen je zagoreo punom snagom.

Op.p.

*

Brda – Goriška Brda, predeo zapadne Slovenije, razvijeno vinogradarstvo, voćarstvo;

reja, rejništvo (od glagola rediti – hraniti, gojiti) – u Sloveniji čest oblik plaćenog odgajanja i izdržavanja tuđe dece koja zbog zdravstvenih, vaspitnih, materijalnih ili drugih razloga ne mogu živeti u vlastitoj porodici. Porodica koja uzme dete u *reju* zove se *rejniška* porodica. Nadzor nad vaspitanjem i brigom za dete ima opštinska socijalna služba. Davanjem deteta u *reju* ne gube se prava i dužnosti roditelja koje imaju po zakonima rodbinskog prava;

Višnja gora, PMD Jarše, Logatec – mesta gde se nalaze popravni domovi za maloletnike u Sloveniji

dvorac – u žargonu popravni dom u Višnjoj gori (jer zaista i jeste stari dvorac)

MA BIĆE SVE U REDU

Uzalud pokušavaš da se vратиш kroz vreme, prizivajući petnaestogodišnjaka koji pored tebe sedi za drvenim šankom i loče prvo pivo. Bez veze je da pokušavaš ono: kad smo mi bili mлади. Pa tako stojiš naslonjen na drvo, sa osećajem da si tu preživeo godine, najbolji deo vremena, u nekakvoj izmaglici, kad su one teške misli ostajale pred vratima kafane. Gledaš te klince i ofarbane klinke iz kojih seva energija, dok se svi nestprljivo vrte u prvom krugu pakla traženja. Ništa im ne možeš reći, ono iza ostaje mutna reka, sve češće si astronaut, morao bi biti na nekom drugom mestu.

»Matori, daj vatre,« reče klinka eksplozivno narandžaste kose.

Pripaljujem joj, sasvim polako.

»Ej, jel spavaš?! Danas je petak, metak kojeg smo čekali celu nedelju, celi život!« brblja i ljudi se u plastičnoj jaknici. Ravna ko daska, petnaest, šesnaest godina.

»Ej, mrgude, častiš piće?!« smeje se.

»Častim, unučice moje,« kažem i naručujem.

Sedne na vrtljivu stolicu i samo čekam da počne kako su pisali kontrolni, kako je matori maltretiraju, kako je sve bedno, kako... I već se čujem kako joj odgovaram šta je bilo pre dva rata, kako smo bosi išli u školu, a pola metra snega, kako ništa ne kapiram.

Ali ona je čutala i pijuckala svoju votku sa sokom.

Zatim su se odnekud pojatile još dve ofarbane klinke, gurkajući se u smehu, kao 'ajde reci mu, reci već jednom.

»Ej, frajeru, nemoj pogrešno razumeti, ali, bi l' mogao da nas odvezesi do Gaviolija*?« ohrabri se narandžasta.

Za tren pomislih na ciničnu primedbu, ali se predomislih.

»Pa dobro, idemo,« rekoh.

»Još malo, još malo!« nadglasavale su jedna drugu. »U ponoć počinje rave party, imamo više od sat vremena, a možemo i da malo dunemo!«

Sad mi je već polako bilo smešno. A onda: šta ako me vide sa ovom dečurlijom, po selu će da blebeću da zavodim mlade maloletnice.

Zato sam opet naručio.

One nestadoše u mraku, dok sam ja, pomalo zabuhao, polako pio svoju petu rundu, spremam na govorancije. Vani je mirisalo na travu, prolećna noć imala je zelene oči.

»Ali nešto moramo da ti dadnemo za vožnju,« opet su preticale jedna drugu.
»Oćeš pinkija, zvezdicu ili detelinu?«

Tada sam prasnuo u smeh.

»Hvala za ekstazi, šta će sa njim stari hipi tip koji je posle trave šibao trip!
Deco moja, za svoje četrdesetidve banke naduvao sam se ja kaloričnih dimova,

probao sve osim bele prašine, popio toliko pića koliko mogu podneti telo i duša, zato stvarno ne bih.«

One se malo zgledaše, a ja upalih auto. Vikendima su plavci najviše voleli postavljati zasede, i samo sam čekao da opet ostanem bez vozačke, koja je bila šarena od štambilja kao planinarska knjižica. Došli smo do parkirališta, gde se okupljala prilično dobra gvožđurija na četiri točka. Ambasada Gavioli* je sva sjala od svetla. Prepustio sam se toku i ušao zajedno sa dečijim vrtićem.

Na tri platoa nabijali su basovi da me je zboleo želudac, zaslepljujuća svetla svih boja prisilila su me na povlačenje do šanka. Masa se trzala i talasala uz ponavljamajuće zvuke električnog prepariranja. Ni u snovima se ne bih pridružio uvijajućoj se životinji tela koja su vibrirala po plesnim podijumima. U trenutku kad bi morala pasti magla postao sam kristalno trezan. Čoveče božji, šta radiš ovde? pitao sam se.

I opet sam naručio.

Negde oko četiri bilo mi je svega dosta, bubnjanje u slepoočnicama, bol u stomaku i osećaj da ne mogu da se napijem bili su sasvim dovoljni za odlazak. Na vratima me sustiže snop narandžaste kose i odsutan pogled:

»Čekaj, idem i ja, one dve su doble prevoz,« dahnu.

Sad i to, pomislih beznadno.

Uvukao sam se u Pandu, a klinka se sroljala na prvo sedište. I odmah zaćorila.

Gurnuh je laktom:

»Ej, kuda?«

»Pusti me na miru, pičko jedna, svi ste vi jedne obične pičke!« zasikta i skvrči se na sedištu.

Vozio sam prema obali. Napravio sam dva kruga, nadajući se da će se probuditi, a onda skrenuo prema solinama*. Stogodišnje kuće bez krovova plivale su po moru. Kako sam blizu da se uselim u jednu od njih, pomislio sam. Klinka je hrkala. Na horizontu se pojavila velika vatrena kugla sunca. Bilo je božanstveno. To, život.

Zatim sam čuo dečji plač:

»Ali zašto, zašto se to dešava meni, zašto uvek meni?« jecala je.

Nagnuo sam se do nje i roditeljski je zagrljio.

»Ma biće u redu, sve će biti u redu.«

***Ambasada Gavioli** – diskoteka u Izoli
soline – mesto, prostor uz more, uređen za dobivanje soli

GDE SE OD KIŠE SAKRIVAJU LEPTIRI

Sećam se, imao sam trinaest godina, posle godina seljakanja, reja* i porodičnog pakla prenestili su me iz Osnovne škole Potrč na Bičevje. Bilo je to vreme kada sam trčao, tek tako, u prazno, bez razloga. To još nije bilo bežanje, samo trčanje. Trčao sam od škole, od oca i majke, od policije i uličnih bandi, trčao sam od sebe i od života.

Bilo mi je trinaest godina i više nisam rastao.

I nikako nisam mogao da razumem zašto je sve tako kao što jest, zašto je nebo zdrobljeno, zašto su jutra prokleta, šta ja tu radim, na pragu sivog doma. Bio je to stari samostan časnih sestara i deca iz domova koja su već davno krenula drugačijim putem. Drugi su odlučili namesto njih. Ali bol se nije povećavao, bio sam navikao na preseljavanja, zatvaranja u sobu, studen, batine, svađe, navikao na krikove, užas, strah i da me šutiraju. Samo onda, ni sam ne znaš kada, zavuče ti se pod kožu, uđe u krv. Sve je jedan veliki haos, i kada se upoređuješ sa drugima ne možeš da shvatiš zašto je tako. Zašto je drugačije? A ona prokleta napetost polako ubija. Ni sam ne znaš kada si napravio sve te odbrambene nasipe i zidove. Da bi mogao da dišeš, da bi mogao da preživiš. U svim onim belim noćima, kad se jecajući budiš usred mûra.

I tako sam u trčanju video spas. Zaista sam bio brz, zaista dobar. Bilo je kao kod životinja koje beže od lovca ili grabljivca. Inače, tada sam već počeo sa uranjanjem u knjige. Jedna je imala naslov Srce je usamljeni lovac. Svidelo mi se, kao i naslov Ljudi i miševi. Tada sam se pripremao za veliko atletsko takmičenje. Popodne sam obuo teniske i trčao ukrug po domskom dvorištu. Čudili su se kako sam uporan i brz, video sam njihove poglede, osećao njihova očekivanja.

Nema veze za domske i samostanske, samo da pobediš one vanjske, govorili su mi i drugari iz doma i osoblje.

Zato sam još žešće trnirao. I sanjario kako će to veliko takmičenje da promeni moj život. Postao bih neko, za sve, za policajce, vaspitače, oca i majku, za zidove, za zakašnjeno, nikada doživljeno. I što se više približavalio, mene je sve više hvatao grč treme. Takvu napetost nisam poznavao. Ali sam ipak sa startne linije iz sve snage jurio prema cilju. Kao da se radi o životu ili smrti. Posle sedamsto metara bio sam daleko ispred svih ostalih. A onda, ne znam šta mi je bilo, nekih deset-petnaest metara ispred cilja – stao sam. Video sam ljude na tribinama, ali ih nisam čuo. Grimase na licima govorile su mi da požurim. Šta bi to trebalo da znači? Video sam velika usta kako se otvaraju, ali nijednoga glasa. U nekoliko fragmenata video sam svih mojih trinaest godina. Opet sam bio satima i danima zatvoren u sobici. Opet u reji*. Opet sam stajao pred vratima porodičnog stana-fantoma i osluškivao ludilo roditelja. Opet je padala teška očeva ruka. Opet sam padaо u ugao i lizao slanu krv. Opet sam bežao po lavigintu ulica, ali više se nije imalo kuda. Zaustavio sam se ispred cilja i pustio

da me preteknu svi do zadnjeg. U srce mi se zavukla studen i trčanje je postalo
bežanje.

Imao sam trinaest godina i bio najusamljeniji dečak na svetu, koji se pitao:
gde se od kiše sakriju leptiri?

NEKOPRATI

VOLEO BIH DA ZAUSTAVIM VREME

Debele pahulje, kao komadi raščešljane vune, padaju u odsjaj noći. Nebo se raspolovi, strašan krik preseće san: moja čerka, moja čerka! Njeno mesečeve lice je sasvim blizu, iskrivljeno grimasom bola, njeno nekadašnje mesečeve lice. Vidim je u polusnu, čujem eho svojih reči: šta su joj uradili?! Zašto joj nisi pomogao, zašto je nisi zaštitio?! Tvoje meso i tvoja krv! Kada je otišla, kada je pobegla, kada si je izgubio? Sneg začara okolinu u privid. Sedim u krvetu i pogled pipa po mraku. Providna belina otkrivenih nogu. Ti, moje detinje, kažeš i pokrivaš je. Još jednom pogledaš. Nema je više. Stoji na vratima, u mlečnoj svetlosti vidiš konture njene siluete.

- Ne idi napolje, tako je hladno.
- Tako je to – kaže ona i trči bosa.
- Ne, ne! – vičeš.

Sada se i žena probudi.

- Ti si totalno lud – dahne i okrene se na stranu, prema zidu.

Polako ustaješ, teturaš do kupatila. Zaslepljujuće svetlo i prva cigareta. Ljubičasti oblaci na mračnom nebu. Polako kreneš po stepenicama. Čamiš u dnevnoj sobi. Naša deca nisu naša deca, prikrade se glas. Ispod stakla na zidovima nalaze se njene fotografije. Poredane vremenski. Beba sa sunčanim osmehom i okruglim obrašćicima. Prvi rođendan. Ti sa kolicima. Prvi koraci. Devojčica u ružičastoj haljini. Tako bistar, otvoren pogled. U pozi Kipa slobode. Proslava rođendana u vrtiću. Maske. Obučena u pajaca. Koketa. Prvi dan u školi. Gubiš je, pomisliš, odlazi. I odjednom odraslost, ali na okruglom, mesečevom licu još uvek onaj pritajeni osmeh.

- To je smešno – kaže žena – sve ove stare fotografije.
- Neka ih tu.
- Ti si blesav!
- Ima šesnaest godina, a veliki grad je zver, bojim se za nju.
- Snaći će se, kao i svi.
- Ona nije – svi! – siknem.
- A ko je onda?! – vrati mi.
- Pa moja čerka, zaboga!

Sa nayikom dolazi otuđenost. Dvadeset godina zajedno. Čerka je donela sunce. Kako je bilo jednostavno smejati se, maziti je, igrati se sa njom.

- Ti si bolesno vezan za nju – kaže.
- Nisam, ona je najbolji deo moga života – odgovaraš joj.

Težina vremena. Nova cigareta. U stvari, trebalo bi da bude jednostavno, tako, deca odlaze od kuće. Gubiš ih, prekida se veza. I to ne možeš da prihvatiš. Moje meso i moja krv. U njoj tražiti sebe? Ne, samo, njeno detinjstvo je bilo tako lepo, tako puno.

Nedeljno jutro. On izlazi na terasu. Trzne kad na stepeništu začuje korake, i trči, doslovno. Vratila se devojčica mesečeva lica.

- Zar ne spavaš? – pita.
- Ne mogu.
- O čemu razmišljaš?
- Ma, neću da pričam. A gde si ti bila celu noć, ništa nisi javila da dolaziš?
- Imali smo žurku. Sva sam slomljena, idem da spavam, i to kod mame da se zavučem.

Kroz neko vreme pritvorim vrata spavaće sobe. Ona i čerka leže kao dve polovine školjke. Jedna drugu zagrlile preko ramena.

Voleo bih da zaustavim vreme.

PR DIOGEN pro kultura magazin

<http://www.diogenpro.com>